

NIEUWSBRIEF NOVEMBER 2020

Stichting Synagoge Coevorden

Museum en Centrum waar het verhaal over het Joodse leven in Drenthe en omgeving te horen, te zien en te beleven is.

Bezoekadres:

Kerkstraat 36, 7741 JC Coevorden

Openingstijden:

Mei-oktober: donderdag-zaterdag van 13.00-17.00 uur.

November-april: donderdag-zaterdag van 13.30-16.30 uur.

Mondmasker verplicht, afspraak via: info@synagoge-coevorden.nl

Vierde Jaargang, nr.10

Deze Nieuwsbrief is aangepast aan de pas genomen Coronamaatregelen.

Corona maatregelen

Door de nieuwe Coronamaatregelen van dinsdag 3 november gaat het museum in de voormalige synagoge weer dicht tot tenminste 19 november. Of musea nog langer dicht moeten blijven hangt af van de maatregelen die de regering later zal aankondigen.

Wie wordt de nieuwe penningmeester?

Door de verhuizing van onze huidige penningmeester Ben Kuiper, zoekt het bestuur van SSC een nieuwe penningmeester. Wij zoeken iemand met kennis van financiën die kan werken met een geautomatiseerd administratiesysteem. Kennis over het Jodendom is geen vereiste omdat belangstelling voor, zwaarder weegt dan kennis over. Ook het meedenken over de verdere ontwikkeling van de voormalige synagoge als museum behoort tot de taak van het bestuur.

De synagoge is drie middagen per week open voor het publiek en draait geheel op vrijwilligers. Bestuursleden zijn onderdeel van de gehele vrijwilligersgroep, maar dragen de verantwoordelijkheid voor zowel het beleid, de inhoudelijke kant van het museum, als de openingstijden.

Heb jij belangstelling voor het in standhouden van de voormalige synagoge als cultureel erfgoed en heb je voldoende financiële kennis, dan willen we graag kennismaken.

Mail voor een afspraak naar: info@synagoge-coevorden.nl.

Stolpersteine en Corona

Stolpersteine die al gelegd zijn

Het leggen van Stolpersteine op dinsdag 27 oktober 2020 is niet doorgegaan in verband met de Coronabesmettingen. De Stolpersteine voor de Aleida Kramerstraat, de Van Heutszsingel en in de Friesestraat liggen klaar in de synagoge en zullen nu in het voorjaar van 2021 worden gelegd. Omdat hierna nog 77 Stolpersteine gelegd moeten worden, doet het bestuur van SSG een oproep om giften. Als eerste willen wij in het voorjaar van 2021 ook graag 9 Stolpersteine leggen in de Kerkstraat voor twee families: Van Coeverden en Nieweg. Lazerus Nieweg was koster van de synagoge en woonde met zijn vrouw, dochter, schoonzoon en

kleinzoon van twee jaar in de leraarswoning naast de synagoge. Aan de overkant van de straat woonde Rika van Coeverden met haar zoon Julius en neef Julius van Coeverden, evenals Mathilda Frenk-van Thijn.

Een Stolperstein kost € 132,- en daarvoor is elke gift welkom, hoe klein ook. U kunt geld overmaken op rekeningnummer NL07RABO0302753516, ten name van SSC onder vermelding van Stolpersteine.

Stromingen in het Jodendom

De lezing *Stromingen in het Jodendom* die door mevrouw J. W. (Wil) Hein wordt gegeven, is uitgesteld tot 10 december. Belangstellenden die zich al hadden aangemeld, hebben hiervan bericht ontvangen.

Mensen denken soms dat ‘het Jodendom’ een monolithisch geheel is en veel mensen zien op televisie alleen een bepaald soort Jodendom – lange zwarte jassen, hoeden, baarden en peijes (pijpenkrullen). Maar het Jodendom bestaat, net zoals het Christendom, uit verschillende stromingen, van ultra-Orthodox naar Reform, Liberaal en helemaal vrijzinnig. Ook zijn er veel mensen die zich niet verwant voelen met de Joodse religie, maar seculier zichzelf toch als Joods beschouwen. De entree bedraagt € 5,00, vrienden van SSC betalen € 2,50. In verband met het heersende Coronavirus is aanmelding verplicht via: info@synagoge-coevorden.nl.

Waar zijn de gewijde goederen uit Coevorden?

Na meer dan 75 jaar vonden onderzoekers van Stichting Synagoge Coevorden (SSC) een proces-verbaal met een inventarislijst van alle gewijde goederen uit de synagoge te Coevorden. Deze goederen waren op 29 oktober 1942 uit de synagoge gehaald door drie Joodse mannen uit Groningen. Dit waren: Aaron Mozes Hartz, Aaron Levie Gudema en Louis Duitz. In het politierapport staat: ‘*Onder mijn toezicht zijn de gewijde goederen die in de jodenkerk aanwezig waren door 3 joden zijn ingepakt. Vervolgens zijn bedoelde gewijde goederen door de 3 joden meegenomen*’. Op de inventarislijst staan: 6 wetsrollen met mantels, 2 Ester rollen, een toga, bidkleden, bazuin en kerkboeken. Maar ook diverse zilveren attributen zoals een kroon, siertorens, handwijzers, bekers (groot en klein), schilden, appeldoos, zilveren blaadje en een handwijzer bestaand uit hout en zilver. Tevens hebben Gudema en Duitz ook ‘*een aantal boeken, schriften en andere papieren*’ uit de woning van de godsdienstleraar David Keizer meegenomen.

Het weghalen van deze goederen was mogelijk geworden omdat in de nacht van 2 op 3 oktober 1942 alle nog aanwezige Joodse inwoners van Coevorden uit hun huizen zijn gehaald en via Westerbork naar vernietigingskampen zijn getransporteerd. Daarmee kwamen niet alleen de Joodse huizen leeg te staan, maar ook de synagoge. SSC wil heel graag weten of iemand informatie heeft over deze goederen uit Coevorden. Weet u iets, neem dan contact op via info@synagoge-coevorden.nl.

Activiteiten

Wilt u een activiteit van SSC bijwonen, dan is het bespreken van een plek in de synagoge noodzakelijk. Dit kan via: info@synagoge-coevorden.nl. Houd voor de actuele informatie ook onze website in de gaten.

Onze activiteiten kalender ziet er als volgt uit:

23 januari:	Opening tentoonstelling <i>De mystiek van de Hebreeuwse letters</i> met een lezing door de schilder Ruud Bartlema, 15.00 uur.
21 februari:	<i>Johnny en Jones</i> , Jiddische muziek door duo Niet In Het Zwart, 14.30 uur.
6 maart:	<i>Frieda Belinfante, het onterecht vergeten leven van een celliste, dirigente en Verzetsvrouw</i> , lezing door Judith van Weperen, 11.00 uur.
5 april:	<i>Om in de overwinning te geloven</i> , voorstelling door Thirsa van Til, 15.00 uur.
9 april:	<i>Jom Hasjoa</i> , 19.00 uur.

Colofon

De nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Synagoge Coevorden (SSC).

Redactieadres: Barend Faddegon (secretaris), E-mail: secretaris@synagoge-coevorden.nl

Zie voor actuele informatie ook onze website: www.synagoge-coevorden.nl of

[Facebook.com/synagoge-coevorden](https://www.facebook.com/synagoge-coevorden).

Wilt u de nieuwsbrief niet meer ontvangen, dan kunt u dat doorgeven via: secretaris@synagoge-coevorden.nl